

*Naturalisatie van Akos, György
en 24 anderen*

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van György Akos en 24 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

Met afwijking van het in artikel 3, tweede, respectievelijk vierde lid, en vijfde lid, aanhef en onder 3e, van de wet op het Nederlandschap omtrent de betaling bepaalde, worden voor kosteloze naturalisatie voorgedragen: de verzoekers genoemd onder 3, 5, 6, 7, 9 en 25, die als vluchteling worden aangemerkt, op grond van de gedane toezegging (vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962, zitting 1961—1962—6500, stuk nr. 10, sub 113); de uit Indonesië afkomstige verzoekers genoemd onder 11, 12, 14 en 19, omdat zij door de in 1949 in Indonesië gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de verzoeker genoemd onder 8, op grond van de door hem aan de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten; de verzoeker genoemd onder 17, conform de gebruikelijke gedragslijn ten aanzien van personen die vóór 10 mei 1940 de Nederlandse nationaliteit hebben verloren op grond van artikel 7, onder 4e, van de wet op het Nederlandschap; de verzoeker genoemd onder 23, billijkheidshalve, omdat hij de meerderjarige leeftijd bereikte tijdens de behandeling van het wetsontwerp waarbij zijn vader destijds voor naturalisatie werd voorgedragen. De verzoeker genoemd onder 24, die eveneens als vluchteling wordt aangemerkt, wordt op grond van bovenaangehaalde toezegging voorgedragen voor naturalisatie tegen verminderd tarief. Ook te zijnen aanzien wordt afgeweken van het wettelijk vereiste inzake de betaling.

De onder 2, 4, 13 en 20, genoemde gehuwde vrouwen stellen evenals hun in het wetsontwerp genoemde echtgenoten prijs op het bezit van het Nederlandschap. Vermits zij deze staat niet op andere wijze kunnen verkrijgen, worden zij voor naturalisatie voorgedragen.

György Akos, genoemd onder 1, werd in 1924 te Hajdusamson in Hongarije geboren. Hij bezit de Hongaarse nationaliteit. Met zijn echtgenote en kinderen vluchtte verzoeker in december 1956 naar Oostenrijk. Van daar vestigde het gezin zich in maart 1957 in Nederland. Als afdelingschef in een machinefabriek voorziet adressant in het gezinsonderhoud.

De onder 3 genoemde Hongaarse verzoeker Istvan Elemér Gyarmathy, werd in 1933 te Mosonmagyaróvár (Hongarije) geboren. Adressant kwam in november 1956 als vluchteling naar Nederland. Hij is gehuwd met een eveneens Hongaarse vrouw. Verzoeker is tandtechnicus van beroep en heeft als zodanig voldoende middelen van bestaan.

Istvan Mihaly Halasz, genoemd onder 5, werd in 1939 te Boedapest geboren. Hij bezit de Hongaarse nationaliteit. Adressant vluchtte in november 1956 naar Nederland en heeft sedertdien steeds hier te lande gewoond. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd en is werkzaam als automonteur.

Karoly Jozsef Hitzelberger, genoemd onder 6, werd in 1933

te Győr in Hongarije geboren. Hij bezit de Hongaarse nationaliteit. Adressant vestigde zich in november 1956 als vluchteling in Nederland. Sedertdien heeft hij steeds hier te lande gewoond. Als bouwkundig tekenaar voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn Nederlandse echtgenote.

Géza Kovacs, genoemde onder 7, werd in 1937 te Csapod in Hongarije geboren. Hij bezit de Hongaarse nationaliteit. Adressant kwam in november 1956 naar Nederland en woont van die tijd af zonder onderbreking hier te lande. Hij is werkzaam als walsler bij een metaalfabriek.

Onder 8 wordt genoemd de verzoeker van Poolse herkomst Wiktor Teodor Kowalski. Hij werd in 1912 te Brzeziny Slaskie (Polen) geboren. Na de overweldiging van zijn geboorteland werd verzoeker gedwongen tot dienst in het Duitse leger. Hij vluchtte in 1944 en sloot zich aan bij de Poolse troepen die onder geallieerd commando in West-Europa streden. In 1946 vestigde verzoeker, die inmiddels met een Nederlandse vrouw was gehuwd, zich hier te lande. Sedertdien heeft hij steeds in Nederland gewoond. Als timmerman voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

Onder 9 wordt voorgedragen de Hongaarse verzoekster Julianna Margit Kutasi, weduwe van Lajos Arpad Nagy. Adressante is in 1925 te Nagyar geboren. Met haar echtgenoot en een van de kinderen kwam verzoekster in november 1956 naar Nederland; hun tweede kind volgde hun in 1963. Haar man is in 1959 overleden. Adressante is als inpakster werkzaam; voorts geniet zij weduwenpensioen en krijgt zij een uitkering uit een door wijlen haar man afgesloten levensverzekering.

Onder 10 wordt genoemd de Poolse verzoeker Antoni Lieske. Hij werd in 1915 te Darzłubie in Polen geboren. Na de bezetting van Polen in 1939 werd adressant als krijgsgevangene naar Duitsland overgebracht. Van mei 1945 tot zijn vestiging in Nederland in december 1948 verbleef hij in verschillende kampen voor ontheemden. Adressant, die met een Nederlandse vrouw is gehuwd, is werkzaam als mijnwerker.

Onder 11 wordt voorgedragen Anna Amelia Lilipaly, weduwe van Rudolf Pieter de Queljoe. Adressante is in 1894 op Ambon geboren. Sedert 1951 woont zij zonder onderbreking hier te lande. Zij geniet een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet.

Onder 12 wordt voorgedragen de verzoeker van Indonesische afstamming Frans Eduard Lisapaly. Adressant werd in 1923 te Sintang (Indonesië) geboren. Hij diende enige jaren in het Koninklijk Nederlands-Indische Leger en kwam in 1951 met zijn gezin naar Nederland. Hij is werkzaam als fabrieksarbeider. Onder 14 wordt genoemd een nog minderjarige pleegzoon van verzoeker. Het kind, dat sedert 1951 in het gezin van adressant wordt opgevoed, is in 1949 te Magelang geboren. De ondergetekende meent dat er voldoende aanleiding bestaat voor naturalisatie met afwijking van het in de wet op het Nederlandschap omtrent de leeftijd bepaalde (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 1e).

Frantisek Manderla, genoemd onder 15, werd in 1908 te Opava (Tsjechoslowakije) geboren. Hij bezit de Tsjechische nationaliteit. Verzoeker woont sedert 1947 hier te lande. Hij

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

is directeur-eigenaar van een stalenmeubelenfabriek en heeft als zodanig voldoende middelen van bestaan.

Otto Jan Willem Müller, genoemd onder 16, werd in 1942 te Buurmalsen in Gelderland geboren. Hij is de zoon van een Duitser en een Nederlandse vrouw en bezit de Duitse nationaliteit. Sedert zijn geboorte woont hij in Nederland. Als automonteur voorziet hij in zijn onderhoud.

Onder 17 wordt voorgedragen de oud-Nederlander Teunis Olij. Hij werd in 1912 te Zaandam geboren. Adressant verloor de Nederlandse nationaliteit in 1938 door zijn deelname aan de burgeroorlog in Spanje aan de zijde van de regering. Afgezien van de tijd die hij in genoemd land verbleef heeft hij steeds in Nederland gewoond. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Als chef-monteur voorziet hij in het gezins-onderhoud.

Petrus Ludovicus Piot, genoemd onder 18, werd in 1899 te Linden in België geboren. Hij bezit de Belgische nationaliteit. Sedert 1914 woont verzoeker zonder onderbreking hier te lande. Als rijwielhandelaar heeft hij een bestaan.

Dolfinus Roembekwam, genoemd onder 19, werd in 1928 te Biak in Nieuw-Guinea geboren. Met uitzondering van de periode 1946—1950 heeft hij tot zijn vertrek naar Nederland, in september 1962, steeds in zijn geboorteland gewoond. Verzoeker is als magazijnbediende in dienst bij het Ministerie van Defensie en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

Onder 21 wordt genoemd de vermoedelijk staatloze verzoekster van Russische origine Maria Stottik. Adressante is in 1893 te Leningrad geboren. Met haar echtgenoot en dochter vluchtte verzoekster in 1921 uit haar geboorteland. Zij woonde tot 1954 in Duitsland. Daarna kwam zij naar Nederland en nam haar intrek bij haar met een Nederlander gehuwde dochter. Adressante geniet een Duits pensioen; voor het overige wordt in haar onderhoud voorzien.

Onder 22 wordt genoemd de Chinese verzoekster Hong Lian Nio The. Adressante die in 1925 te Soerabaja is geboren woont sedert 1946 zonder onderbreking hier te lande. Zij is werkzaam als secretaresse.

Onder 23 wordt genoemd de Zweedse verzoeker Michiel Tjebbes. Hij is in 1942 te Naarden geboren uit van origine Nederlandse ouders, die onderscheidenlijk door naturalisatie en door huwelijk de Zweedse nationaliteit hadden verkregen. De ouders zijn in januari 1964 tot Nederlander genaturaliseerd. Verzoeker was echter niet in de naturalisatie begrepen omdat hij toen juist de meerderjarige leeftijd had bereikt. Met uitzondering van de periode 1951—1957 heeft adressant steeds hier te lande gewoond. Hij studeert rechten aan de Rijksuniversiteit te Groningen. In zijn onderhoud wordt voorzien.

Istvan Toth, genoemd onder 24, werd in 1938 te Ceglédbercel in Hongarije geboren. Hij bezit de Hongaarse nationaliteit. Verzoeker is in november 1956 zijn geboorteland ontvlucht en kwam kort daarop naar Nederland. Sedertdien heeft hij steeds hier te lande gewoond. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd en is werkzaam als machinebankwerker.

Onder 25 wordt genoemd de Hongaarse verzoeker Ferenc Tüske. Hij werd in 1936 te Csorna in Hongarije geboren. In november 1956 kwam adressant als vluchteling naar Nederland. Sedertdien woont hij zonder onderbreking hier te lande. Verzoeker is afdelingschef bij een textiel fabriek.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoekers genoemd onder 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 24 en 25, de Poolse verzoeker genoemd onder 8, en de Tsjechoslowaakse verzoeker genoemd onder 15, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij na naturalisatie niet van dubbele nationaliteit zullen zijn.

De Minister van Justitie,
SAMKALDEN.